

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03746/2018-ERU

V Praze dne 12. září 2018

Č. j. 03746-21/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novelizovaný energetický zákon“ nebo „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-03746/2018-ERU s obviněným z přestupku, společností **LABSKÁ, strojní a stavební společnost s.r.o.**, se sídlem Kunětická 2679, Cihelna, 530 09 Pardubice, IČO: 455 38 093, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **LABSKÁ, strojní a stavební společnost s.r.o.**, se sídlem Kunětická 2679, Cihelna, 530 09 Pardubice, IČO: 455 38 093 (dále též „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. srpna 2017, v obci Pardubice, v korytě vodního toku Bylanka (v blízkosti mostu do ulice U Moruší), činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 110, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 25 000 Kč** (slovy: dvacet pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28618.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 520/2005 Sb.“), se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28618.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se **poškozenému**, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále též „poškozený“), zastoupené advokátem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 19. června 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále též „Úřad“ nebo „správní orgán“) doručením oznámení, č. j. 03746-9/2018-ERU správní řízení s účastníkem řízení, ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku kontroly vedené pod sp. zn. 00387/2018-ERU a zahájené dne 11. ledna 2018 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly bylo dodržování ust. § 68 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 22. ledna 2018 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 00387-6/2018-ERU (dále též „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení, v postavení zhotovitele akce, prováděl dne 25. srpna 2017 v obci Pardubice, v korytě vodního toku Bylanka, v blízkosti mostu do ulice U Moruší (dále též „místo narušení“), v blízkosti plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu PE DN 110 uloženého v ochranné trubce PE DN 160 (dále též „plynárenské zařízení“) činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, a tím k porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podal účastník řízení námitky, které byly kontrolním orgánem shledány jako nedůvodné vůči kontrolnímu zjištění.

III. Průběh správního řízení

Dne 20. dubna 2018 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 00387/2018-ERU (dále též „spisový materiál“), o čemž byl vyhotoven záznam o vložení kontrolního spisu do správního spisu.

Ze spisového materiálu správní orgán zjistil, že v téže věci bylo vedeno šetření Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Pardubického kraje, Územním odborem Pardubice, Obvodním oddělením 4 (dále též „Policie ČR“), a to pod č. j. [REDAKCE] (dále též „spis Policie ČR“). Spis Policie ČR byl postoupen Úřadu a byl vložen do správního spisu pod č. j. 03746-4/2018-ERU.

Ze spisového materiálu dále vyplynulo, že v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení vznikla škoda poškozenému, proto správní orgán požádal poškozeného dne

22. května 2018, pod č. j. 03746-5/2018-ERU o sdělení, zda mu byla vzniklá škoda uhrazena celá, zčásti anebo vůbec. Dne 8. června 2018 byla doručena Úřadu odpověď poškozeného se sdělením, že daňový doklad č. ██████████ nebyl uhrazen, a že zasílá dodatečné podklady a informace týkající se poškození plynárenského zařízení v místě narušení; tyto doručil poškozený Úřadu až dne 13. června 2018.

Správní řízení bylo zahájeno doručením oznámení o zahájení správního řízení účastníku řízení dne 19. června 2018 ve smyslu ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve věci možného spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Účastník řízení byl v oznámení o zahájení správního řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, vyjádřit se k podkladům a žádat o nařízení ústního jednání. Současně jím byl účastník řízení v souladu s ust. § 89 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozuměn, že dobrovolná úhrada škody je podle ust. § 39 téhož zákona, při ukládání pokuty, polehčující okolností.

Dne 21. června 2018 bylo doručeno poškozenému vyrozumění o možnosti uplatnit nárok na náhradu majetkové škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení u správního orgánu.

Dne 22. června 2018 přijal Úřad od zástupce účastníka řízení písemnou žádost o nahlížení do správního spisu s návrhem termínů k nahlížení. Fyzické nahlížení do spisu bylo realizováno zmocněncem účastníka řízení dne 26. června 2018, o čemž byl sepsán protokol o nahlížení, který byl vložen do správního spisu pod č. j. 03746-13/2018-ERU.

Dne 2. července 2018 obdržel Úřad vyjádření poškozeného, že výše celkové škody činí 37 358,84 Kč a připojuje se do přestupkového řízení s nárokem na náhradu škody podle § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky a žádá správní orgán, aby účastníku řízení uložil povinnost škodu nahradit.

Dne 11. července 2018 byl Úřadu doručen přípis poškozeného, že v důsledku písařské chyby byla celková výše škody uvedena nesprávně v částce 37 358,84 Kč a upravil celkovou výši škody na částku 373 358,84 Kč.

Dne 20. července 2018 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení ze dne 19. července 2018, přičemž námitky v něm uvedené vypořádává správní orgán dále v tomto rozhodnutí.

Dne 1. srpna 2018 vypravil správní orgán vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, které bylo účastníku řízení doručeno dne 2. srpna 2018. Téhož dne správní orgán vypravil vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí poškozenému, kterému bylo doručeno dne 2. srpna 2018.

Dne 6. srpna 2018 bylo Úřadu doručeno podání účastníka řízení nazvané „Vyjádření účastníka řízení – doložení majetkových poměrů“, datované dnem 6. srpna 2018, jehož přílohu činí výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. 5. 2017 a zpráva nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 5. 2017.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí správního spisu, ke dni vydání

tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplně a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Práce v místě narušení byly účastníkem řízení prováděny na základě smlouvy o dílo ze dne 18. července 2017 (datum podpisu objednatele) uzavřené mezi Povodím Labe, státním podnikem, IČO: 708 90 005 (dále též „objednatel“) a účastníkem řízení (dále též „smlouva o dílo“), jejíž součástí byly obchodní podmínky zhotovení stavby ze dne 15. května 2017 vydané objednatelem (dále též „obchodní podmínky“). Podkladem pro uzavření smlouvy o dílo byla nabídka účastníka řízení na veřejnou zakázku „Bylanka, Popkovice, oprava dlažeb, OB, ř. km 1,464-1,785“, která je v seznamu veřejných zakázek Ministerstva zemědělství zveřejněném na internetové síti vedena pod systémovým č. P17V00000786, DBID 8838 (dále též „veřejná zakázka“). Ze zápisu o předání staveniště veřejné zakázky vyplývá, že k předání „stavby“ objednatelem účastníkovi řízení došlo dne 3. srpna 2017.

Na veřejnou zakázku objednatel zpracoval projektovou dokumentaci, která byla předána účastníkovi řízení a je součástí zadávací dokumentace k veřejné zakázce. Ze spisového materiálu vyplývá, že objednatel tuto veřejnou zakázku pojal jako provádění udržovacích prací, což vyplývá i z oznámení udržovacích prací ze dne 29. května 2017, které objednatel odeslal Magistrátu města Pardubice, vodoprávnímu úřadu.

Ze souhrnné technické zprávy, která je součástí projektové dokumentace veřejné zakázky, vyplývá, že (i) kopie vyjádření správců jednotlivých sítí jsou přiložena v příloze projektové dokumentace; (ii) při realizaci stavby budou nánosy v korytě toku Bylanka odtěženy, břehové porosty budou odstraněny a koryto toku bude opevněno dlažbou do betonu; (iii) při provádění prací v blízkosti inženýrských sítí bude postupováno dle požadavků jednotlivých správců (např. zemní práce v bezprostřední blízkosti inženýrských sítí budou prováděny ručně, případné obnažené sítě ochráněny před poškozením apod.); (iv) stavba nevyžaduje stavební povolení; (v) před zahájením prací je nutné ověřit polohu, stav, způsob ochrany a možnost odpojení všech inženýrských sítí vedených v prostoru staveniště. Podmínky jednotlivých správců sítí je nutné dodržovat!; (vi) účastník řízení, v postavení zhotovitele je odpovědný za dodržování právních předpisů a mimo jiné i energetického zákona.

Ze zápisu o předání staveniště – veřejné zakázky, pak vyplývá, že (i) údaje o výskytu sítí jsou součástí projektové dokumentace; (ii) účastník řízení v postavení zhotovitele dodrží stanoviska správců sítí, včetně případného vytyčení jejich zařízení v terénu; (iii) účastník řízení v postavení zhotovitele bude respektovat veškerá vyjádření uvedená v dokladové části projektové dokumentace, případně vydaná samostatně, a to i v průběhu stavby.

Ze smlouvy o dílo vyplývá, že (i) účastník řízení v postavení zhotovitele potvrzuje, že si s náležitou odbornou péčí prostudoval a detailně se seznámil s veškerými požadavky objednatele uvedenými v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení, zadávací dokumentací či v jiných dokumentech obsahujících vymezení předmětu díla, zejména s projektovou dokumentací vypracovanou v roce 2017 objednatelem; (ii) rozsah, podmínky a požadavky na provádění díla jsou specifikovány: ve smlouvě o dílo, v zadávací dokumentaci veřejné zakázky, v nabídce vítězného uchazeče, přičemž tyto dokumenty musí

být chápány jako komplexní, navzájem se vysvětlující a doplňující, avšak v případě jakéhokoliv rozporu mají vzájemnou přednost, v pořadí výše stanoveném; (iii) účastník řízení a objednatel prohlásili, že došlo k dohodě o celém obsahu smlouvy o dílo.

Z obchodních podmínek vyplývá, že (i) účastník řízení v postavení zhotovitele zajistí šetření o podzemních sítích, dle potřeby u těch vyjádření, která pozbydou platnost do doby realizace prací, zajistí vyjádření nová u příslušných správců sítí. Při výskytu podzemních vedení zajistí jejich vytyčení a doklad o vytyčení předá objednateli. Při provádění prací zajistí odbornou ochranu dotčených podzemních sítí proti poškození. Zhotovitel předloží objednateli doklad o zpětném převzetí dotčených inženýrských sítí od příslušných vlastníků či správců sítí. Tato činnost je zakalkulována v ceně předmětu díla; (ii) účastník řízení v postavení zhotovitele zajistí, že práce prováděné v ochranných pásmech inženýrských sítí budou realizovány dle podmínek daných správcí jednotlivých sítí.

Z vyjádření zpracovatele projektové dokumentace, v postavení zaměstnance objednatele, zaslánoho Policii ČR pak vyplývá, že v rámci chyby při kompletaci projektové dokumentace se vyjádření správců sítí nedostala do přílohy zadávací projektové dokumentace.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že dne 14. října 2016 vydal poškozený jako provozovatel plynárenského zařízení, zastoupený společností GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále též „správce plynárenského zařízení“) stanovisko č. [REDAKCE] pro předprojektovou přípravu ve věci veřejné zakázky, včetně příloh – orientačního zákresu plynárenského zařízení (dále též „stanovisko“), ze kterého vyplývá existence plynárenského zařízení a jeho umístění v terénu - místě narušení. V tomto stanovisku je uvedeno, že poskytnuté údaje stávajících plynárenských zařízení a plynovodních přípojek lze použít pouze pro potřeby zpracování projektové dokumentace. Technické podmínky dotyku s plynárenským zařízením měl objednatel projednat a zapracovat do projektové dokumentace. Z téhož stanoviska pak vyplývá i možnost nechat předmětné plynárenské zařízení vytyčit, a to zdarma.

Vytyčení plynárenského zařízení provedeno nebylo.

Při provádění prací v místě narušení došlo dne 25. srpna 2017 k poškození plynárenského zařízení. Podle vyjádření objednatele i účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje KAISER S10, a to při přesunu stroje opřením jeho lžice o dno koryta toku Bylanka. Ze spisového materiálu vyplývá, že stroj měl účastník řízení zapůjčen od objednatele společně s obsluhou stroje.

Poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 387 m³ plynu do ovzduší a došlo k přerušení dodávky plynu nejméně 105 konečným zákazníkům kategorie domácnost po dobu 11 hodin. Vzniklá škoda však účastníkem řízení uhrazena nebyla.

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle ustanovení článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle § 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu je rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky nebyl od nabytí své účinnosti novelizován. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován pouze jedenkrát, a to s účinností od 1. ledna 2018.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupek účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí jedenkrát novelizován, a to zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018.

Jak energetický zákon [v § 91a odst. 1 písm. o)], tak i energetický zákon ve znění pozdějších předpisů [taktéž v § 91a odst. 1 písm. o)] vždy trestal a trestá toho, kdo poruší § 68 odst. 3 těchto zákonů. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek dle energetického zákona ve znění pozdějších předpisů je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona i energetického zákona ve znění pozdějších předpisů, pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického zákona i energetického zákona ve znění pozdějších předpisů stejná.

Energetický zákon a rovněž energetický zákon ve znění pozdějších předpisů tedy za přestupek dle § 91a odst. 1 písm. o) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění od uložení správního trestu, jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v § 42 až 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání přestupku postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky a energetického zákona, který vyhodnotil jako pro pachatele

příznivější, jak dále vyplývá z části VI. „Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky, proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona i novelizovaného energetického zákona a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámeček

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně, podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto zákonné ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedocházelo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá, mimo jiné, i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu i mimo ně počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození energetického zařízení.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl práce v místě narušení, při jejichž realizaci došlo k poškození plynárenského zařízení. Tuto skutečnost účastník řízení ostatně ani nezpochybňuje.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl anebo vzhledem k povaze činnosti účastníka řízení a okolnostem projednávaného případu vědět měl či mohl, že činnost prováděl v blízkosti plynárenského zařízení a jakým způsobem účastník řízení práce prováděl.

Ze spisového materiálu vyplývá, že vyjádření a stanoviska správců inženýrských sítí nebyla připojena jako příloha k projektové dokumentaci veřejné zakázky, kterou účastník řízení obdržel od objednatele. Účastník řízení však zahájil práce na „stavbě“, aniž by kompletní projektovou dokumentaci měl v držení, což vyplývá jak z vyjádření účastníka řízení, tak i z doložených kopií listů stavebního deníku. Ze správního spisu jako komplexního uceleného celku důkazů, vyplývá, že účastník řízení stvrdil, že se seznámil s náležitou odbornou péčí s projektovou dokumentací a souvisejícími podklady, které se týkají

předmětné veřejné zakázky. V okamžiku uzavření smlouvy o dílo prokazatelně objednatel měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení. Pokud by se tedy účastník řízení s náležitou odbornou péčí skutečně seznámil s kompletní zadávací dokumentací veřejné zakázky, tedy tak jak sám ve smluvních dokumentech stvrdil, zajisté by učinil zjištění, že dokumentace, jež obdržel od objednatele, není kompletní a vyjádření a stanoviska správců sítí v ní chybějí a mohl si tyto od objednatele vyžádat, popř. dožadovat od objednatele předání úplné projektové dokumentace, popř. si tyto zajistit vlastní činností, jak ostatně připouští zadávací dokumentace veřejné zakázky. Nicméně i z obchodních podmínek objednatele, které jsou součástí smlouvy o dílo a zadávací dokumentace veřejné zakázky vyplývá závazek účastníka řízení zajistit šetření o podzemních sítích, dle potřeby u těch vyjádření, která pozbydou platnost do doby realizace prací, zajistit vyjádření nová u příslušných správců sítí. Při výskytu podzemních vedení zajistit jejich vytyčení a doklad o vytyčení předat objednateli. Při provádění prací zajistit odbornou ochranu dotčených podzemních sítí proti poškození. V dalším, že účastník řízení v postavení zhotovitele zajistí, že práce prováděné v ochranných pásmech inženýrských sítí budou realizovány dle podmínek daných správcí jednotlivých sítí. Dále, že účastník řízení, v postavení zhotovitele je odpovědný za dodržování právních předpisů, mimo jiné, i energetického zákona. Po zhodnocení všech okolností daného případu má správní orgán za prokázané, že účastník řízení o existenci plynárenského zařízení v místě narušení vědět měl a mohl, pokud by věnoval náležitou odbornou péči studiu převzaté projektové dokumentace a její kompletnosti, vyžádal si chybějící vyjádření a stanoviska správců sítí od objednatele, anebo tato mohl, zajistil od příslušných správců sítí. Nadto správní orgán konstatuje, že vyjádření správce plynárenského zařízení neměl objednatel k dispozici ani o něj nežádal, ten zajistil pouze stanovisko správce plynárenského zařízení pro účely předprojektové přípravy. Námitka účastníka řízení, že vyjádření správců sítí nebyla připojena v příloze jím převzaté projektové dokumentace, tak nemá své opodstatnění a nelze jinak než ji odmítnout. Správní orgán tak uzavírá, že účastník řízení nevynaložil veškeré odborné a maximální úsilí, které by bylo možno požadovat, aby zabránil porušení právních povinností (přestupku), a to v daném případě poškození plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynárenského zařízení 1 metr na obě strany.

Dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je každý v ochranném pásmu i mimo ně povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat jakoukoli činnost, a to včetně činnosti dopravní, by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo ke škodě.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané právními předpisy, a to v daném případě energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné

zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy a dodávce zemního plynu odběratelům.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Nad rámec výše uvedeného považuje správní orgán za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu řízení o kontrole a v průběhu správního řízení.

Účastník řízení uvedl v námitce proti protokolu o kontrole, že převzal projektovou dokumentaci k veřejné zakázce. Dále uvedl, že striktně postupoval dle výše uvedené (projektové dokumentace), přičemž nedošlo k jakékoliv změně dokumentů obsahujících vymezení díla. V dalším uvedl, že projektová dokumentace ve všech převzatých paré a příslušných přílohách, písemně ve věci výskytu inženýrských sítí, uvádí síť elektronických komunikací společnosti CETIN a.s. a nadzemní vedení NN, které účastník řízení společně se správcem sítí identifikoval. V dalším účastník řízení uvádí, že objektivně nemohl přistoupit k vytyčení polohy plynárenského zařízení, neboť jeho existence nebyla z předložených závazných dokumentů účastníku řízení známa a v místě narušení nebyly žádné identifikační značky v souladu s ČSN 752130.

K námitce účastníka řízení o tom, že nemohl provést vytyčení plynárenského zařízení, neboť z předložených závazných dokumentů mu nebyla jeho existence známa, správní orgán uvádí, že je nedůvodná. Správní orgán konstatuje, že nelze seznat tuto námitku za důvodnou, neboť ze spisového materiálu vyplývá a shora již je správním orgánem odůvodněn i závěr, že účastník řízení se s dostatečnou odbornou péčí neseznámil s kompletní zadávací dokumentací veřejné zakázky, kterou nečiní pouze projektová dokumentace, ale též smlouva o dílo, obchodní podmínky a protokol o předání staveniště. Nelze proto od sebe vzájemně tyto podklady jednoduše oddělovat, ale je nutné brát tyto jako komplexní ucelené podklady. Pokud by tak účastník řízení učinil, zajisté by po pečlivém prostudování všech podkladů k veřejné zakázce zjistil, že nejen, že projektová dokumentace, kterou převzal od objednatele je nekompletní, neboť i v souhrnné technické zprávě je nejméně 2x odkazováno na přílohu označenou písmenem E. Dokladová část, která má obsahovat kopie vyjádření správců inženýrských sítí, na kterou je odkazováno. A pokud je tedy neobsahovala, nebyla projektová dokumentace kompletní od okamžiku, kdy ji účastník řízení převzal. Nemůže se proto úspěšně bránit tím, že mu existence plynárenského zařízení v místě narušení nebyla známa, neboť nevěnoval dostatečnou odbornou péči studiu převzaté projektové dokumentace, ale i signovaným dokumentům, ze kterých vyplývají i další závazky a povinnosti účastníka řízení, jak je uvedeno v čl. V. III. Právní posouzení skutku, avšak i přesto „stavbu“ převzal a zahájil na ni práce.

K námitkám účastníka řízení, že (i) plynárenské zařízení bylo uloženo v nedostatečné hloubce; (ii) nebyly o umístění plynárenského zařízení osazeny žádné identifikační značky dle platné normy; (iii) bylo umístěno v plastové chrániče v zemi, nikoliv ocelové chrániče ve zpevněné betonové konstrukci, i když tak bylo vyžadováno ve stavebním povolení, neshledává správní orgán v dané věci jako důvodné. Správní orgán k těmto námitkám uvádí, že existence ochranného pásma je zcela nezávislá na způsobu uložení plynárenského zařízení v terénu. Zejména je třeba zdůraznit povinnost v ochranném pásmu i mimo ně provádět

veškeré činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Správní orgán však namítané skutečnosti zvažil při stanovení výše pokuty.

K námitce účastníka řízení, že pokud by investor při výstavbě plynovodu řádně a v souladu se zákonem požádal o vyjádření správce toku, jistě by stanovisko správce toku obsahovalo i požadavek odolnosti přejíždění mechanizace korytem. Tuto námitku nelze jinak než odmítnout, neboť nesouvisí s předmětem řízení a spadá do oblasti výkonu vlastnického práva, správy majetku a případného řízení o povolení stavby.

K námitce účastníka řízení, že v rámci stavebního řízení k přípojce plynovodu bylo investorem akce použito stanovisko k jiné, sice související, ale plynovod neobsahující stavební akci, a že bylo zjištěno, že došlo ke změně stavby bez souhlasu stavebního úřadu a plynovod je zakreslen v jiné hloubce, než bylo jeho reálné uložení. Správní orgán konstatuje, že tyto skutečnosti nemají vliv na projednávaný přestupek v tomto řízení a popsany stav věcí nespadá do kompetencí Úřadu.

Námitka účastníka řízení, že k proražení plynárenského zařízení došlo zejména v důsledku jeho nevyhovujícího technického stavu, než v důsledku nerespektování zákazu činností v ochranném pásmu, nelze jinak než odmítnout. K poškození plynárenského zařízení došlo v souvislosti s realizací činností účastníkem řízení při provádění prací prostřednictvím mechanického stroje, tj. zemního stroje zn. KAISER S10, a to tak, že došlo k poškození plynárenského zařízení, které bylo vybudováno cca před 10 lety a bylo umístěno v plastové chrániče.

Námitka účastníka řízení, že veřejná zakázka byla pojata a realizována jako údržbová akce a nebylo nutné na ni žádat vydání stavebního povolení a nemuselo jí předcházet zjišťování stanovisek správců sítí a požadavek vytyčení těchto sítí apod., není v daném případě důvodná pro posouzení projednávané věci, kterou je v daném případě poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

Dále účastník řízení ve svém vyjádření uváděl svůj výklad znění ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho údajnou extenzivní interpretaci Úřadem. Správní orgán konstatuje, že ust. § 68 odst. 3 energetického zákona obsahuje obecný zákaz poškození plynárenského zařízení nebo jeho ohrožení nebo omezení jeho bezpečného a spolehlivého provozu. Z téhož ustanovení pak vyplývá, že každý je povinen v ochranném pásmu i mimo ně, zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz.

Dále účastník řízení namítal údajné nenaplnění znaku přestupku dle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky předmětnou fyzickou osobou, která plynárenské zařízení poškodila. Tato námitka je nedůvodná, neboť v daném případě je nutné konstatovat objektivní odpovědnost účastníka řízení. Stroj s obsluhou si účastník řízení najal a z obsahu správního spisu vyplývá, že pracovní činnost tato fyzická osoba prováděla podle pokynů účastníka řízení, ten však o plynárenském zařízení vědět měl a mohl.

Námitky účastníka řízení, že protiprávní stav a ohrožení veřejného zájmu na ochraně energetických zařízení bylo důsledkem nesprávného stavebního provedení plynárenského zařízení, které bylo provedeno v rozporu s normami a stavebním povolením, nejsou relevantní ve vztahu ke spáchanému přestupku, protože nemají dle správního orgánu vliv na odpovědnost účastníka řízení za spáchání předmětného přestupku.

Návrh účastníka řízení, aby Úřad řízení o přestupku ve smyslu § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil s tím, že skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem, správní orgán neshledává za opodstatněný, neboť v tomto řízení bylo prokázáno, že účastník řízení o existenci plynárenského zařízení vědět měl a mohl, taktéž mohl učinit opatření k tomu, aby zamezil poškození plynárenského zařízení a taktéž jej mohl nechat identifikovat v terénu jeho vytyčením, stejně jako to učinil u jiných energetických zařízení, jak sám uvedl ve svých vyjádřeních.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že vypořádal všechny rozhodné námítky účastníka řízení, které mohly mít vliv na zjištěné okolnosti daného případu, tj. poškození plynárenského zařízení a odpovědnost účastníka řízení za spáchání ve výroku I. uvedeného přestupku.

V. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil povinnost v ochranném pásmu i mimo ně, zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a provádět veškeré činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, stanovenou ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a k úniku plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

V tomto případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, v důsledku čehož došlo k úniku 1 387 m³ plynu do ovzduší a došlo k přerušení dodávky plynu nejméně 105 konečným zákazníkům (odběratelům) kategorie domácnost po dobu 11 hodin. V jednání účastníka řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím uložení povinnosti činnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Charakteristickým znakem přestupku právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem (ust. § 68 odst. 3 energetického zákona).

Správní orgán se dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici s ohledem na výše uvedené, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. V této souvislosti správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení vědět měl a mohl, že provádí práce v blízkosti plynárenského zařízení, avšak nevynaložil veškeré odborné a maximální úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti, tj. zákazu poškození plynárenského zařízení zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky, lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty anebo (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť věc, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil (stroj KAISER S10), není majetkem účastníka řízení, nadto cena věci je navíc ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl, i kdyby mohl být uložen, zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se uloží podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, pokuta až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti spáchaného přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem uvedeným okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu.

Při určení druhu a výměry správního trestu (pokuty) přihlížel správní orgán ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky, k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ustanovení § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku; ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při posuzování otázky výměry správního trestu (pokuty) přihlížel k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, tak jak je uvedeno níže.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Ve vztahu k významu a rozsahu následku přestupku správní orgán uvádí, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 1 387 m³ a došlo k přerušení dodávky plynu nejméně 105 konečným zákazníkům (odběratelům) kategorie domácnost po dobu 11 hodin; tyto skutečnosti byly vyhodnoceny jako výrazně přitěžující okolnost.

Ve vztahu ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku správní orgán uvádí, že účastník řízení bezprostředně po vzniklém poškození předmětného plynárenského zařízení, toto poškození bezprostředně nahlásil správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu; tuto skutečnost vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

Správní orgán přihlížel k povaze činnosti účastníka řízení, přičemž dospěl k závěru, že hlavním předmětem podnikání účastníka řízení jsou právě činnosti související se stavebními pracemi, a to provádění staveb, jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování, a proto by si účastník řízení s ohledem na povahu své činnosti, měl být velmi dobře vědom, že je nutné věnovat dostatečnou odbornou péči studiu zadávací dokumentace a smluvní dokumentaci, ještě před započítím prací, a pokud tato je nekompletní anebo ve vzájemném rozporu či neúplná, nezahajovat práce bez odstranění takových vad či nedostatků, s vynaložením maximálního úsilí a odborné péče pro přípravu a k realizaci předmětných činností v ochranném pásmu energetických zařízení i mimo ně. Uvedené vyhodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení není evidován v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2018, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán při stanovení pokuty vycházel také z účastníkem řízení doloženým majetkovým poměrům – z výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. 5. 2017, ze kterého vyplývá, že účastník řízení dosáhl čistého obrátu ve výši [REDAKCE] Kč. Vykázal účetní kladný výsledek hospodaření po zdanění ve výši [REDAKCE] Kč.

Při určení výše pokuty vycházel správní orgán také z judikatury správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 236/2014 - 85 ze dne 17. dubna 2015). Z podkladů, které má správní orgán k dispozici, je navíc zřejmé, že finanční situace účastníka řízení je bezpochyby taková, že uložení pokuty je schopen unést vzhledem k dosažené výši tržeb, a to bez fatálních následků, neboť výše uložené pokuty je o několik řádů nižší než objem finančních prostředků, které účastník řízení během účetního období získal prostřednictvím své ekonomické činnosti. Ve srovnání s částkou tržeb za prodej výrobků a služeb a stavu peněžních prostředků v pokladně a na účtech není možné výši uložené pokuty považovat za likvidační.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byla pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy

mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl k účastníkem řízení uvedeným námitkám a okolnostem daného případu. Správní orgán jako výrazně polehčující posoudil, jak došlo k poškození plynárenského zařízení, tj. opřením lžice „krácejícího“ stroje o dno koryta toku Bylanka. K poškození plynárenského zařízení nemělo dojít v souvislosti s prováděním zemních prací ve dně koryta toku Bylanka, ale při standardním přesunu strojní mechanizace. Jako výrazně polehčující správní orgán posoudil i namítané skutečnosti účastníkem řízení, že nebyly o umístění plynárenského zařízení osazeny žádné identifikační značky v terénu, a že plynárenské zařízení bylo uloženo v ochranné trubce PE DN 160 v zemi, nikoliv v ocelové chrániče ve zpevněné betonové konstrukci.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností, uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé dolní hranice možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náhrada škody

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že poškodil plynárenské zařízení, vznikla poškozenému, jakožto provozovateli plynárenského zařízení, škoda. Tato škoda nebyla dosud uhrazena. Účastník řízení doložil listinné důkazy o tom, že bylo vedeno jednání mezi poškozeným a objednatelem o úhradě vzniklé škody a poškozeným byl učiněn objednateli návrh na úhradu vzniklé škody v poměru 50:50, jak vyplývá z vyjádření účastníka řízení.

Poškozený v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uplatnil dne 2. července 2018 u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 373 358,84 Kč, která se skládá z provedených pracovních úkonů v částce [REDACTED] Kč, dopravy a čas strávený na cestě v částce [REDACTED] Kč, faktury subdodavatele v částce [REDACTED] Kč, úniku zemního plynu v částce [REDACTED] Kč, distribučního poplatku v částce [REDACTED] Kč a poplatku OTE, a.s. v částce [REDACTED] Kč. Dále poškozený sdělil, že trvá na výši uvedené škody a konstatuje, že ke dni přihlášení nároku nebyla uhrazena. Dále poškozený uvedl, že uplatnil náhradu škody vůči objednateli, a to fakturou – daňovým dokladem č. [REDACTED], jejíž kopii přiložil ke svému vyjádření. Z faktury vyplývá označení výše škody tak, že náhrada škody-distribuce je uvedena v částce [REDACTED] Kč, náhrada škody-únik zemního plynu je uveden v částce [REDACTED] Kč, náhrada škody-poplatek OTE, a.s. je uveden v částce [REDACTED] Kč, náhr. škody-poškození PZ-Pardubice je uvedena v částce [REDACTED] Kč, celkem konečná částka [REDACTED] Kč.

Ve spisovém materiálu jsou pod č. j. 03746-8/2018-ERU založeny dokumenty, které zaslal poškozený správnímu orgánu v reakci na výzvu o úhradě vzniklé škody. Pracovní list správce plynárenského zařízení č. [REDAKCE], číslo zakázky v SAP: [REDAKCE] ze dne 25. srpna – 10. října 2017 uvádí jména pracovníků, množství, jednotky – hod., sazbu v Kč/jed a celkový součet/Kč, odpracované hodiny, čas strávený na cestě a dopravu s druhem použitého vozidla a materiál. Z tohoto pracovního listu vyplývá cena celkem [REDAKCE] Kč. Avšak bez konkrétního způsobu určení tam uvedených částek – je uveden pouze odkaz na ceník prací, ceny bez DPH, není tak zřejmé, jak k jednotlivým částkám správce plynárenského zařízení dospěl a předmětný ceník také doložen nebyl. Pracovní list správce plynárenského zařízení č. [REDAKCE], číslo zakázky v SAP: [REDAKCE] ze dne 25. srpna – 10. října 2017 uvádí jména pracovníků, množství, jednotky – hod., sazbu v Kč/jed a celkový součet/Kč, odpracované hodiny, čas strávený na cestě a dopravu s druhem použitých vozidel a materiál. V závěru je uvedeno – faktura subdodavatele GASCO Pardubice – 12. října 2017, číslo faktury [REDAKCE], fakturovaná částka [REDAKCE] Kč. Z tohoto pracovního listu vyplývají částky a jednotky, avšak také bez konkrétního způsobu jejich určení. V závěru tohoto dokumentu pak je uvedeno, že cena je účtována dle platného ceníku prací, bez DPH, není tak zřejmé, jak k jednotlivým částkám správce plynárenského zařízení dospěl a předmětný ceník také doložen nebyl. Z dokumentu nazvaného „poškození plynárenského zařízení třetí stranou, žádost o uvedení PZ do původního stavu“ vyplývá doba úniku plynu do ovzduší 95 minut. V protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] je pak uvedena doba trvání úniku plynu z porušeného plynárenského zařízení 95 min., velikost otvoru 12 cm² a stanovené množství uniklého zemního plynu do ovzduší 1 387 m³. Nebylo však doloženo, jak poškozený dospěl k těmto údajům. Nebyl doložen ani způsob jejich výpočtu. Správní orgán nepopírá, že k úniku plynu do ovzduší došlo, avšak nemůže mít za spolehlivě prokázané, že tomu bylo právě v množství nárokovaném poškozeným. Ze správního spisu vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení mělo dojít po 9,59 hod, kdy byla celá událost nahlášena Policii ČR. V protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma je uveden čas narušení 10,05 hod. V hlášení o závadě je uveden čas převzetí hlášení 10,06 hod., čas příjezdu zaměstnanců správce plynárenského zařízení do místa narušení v 10,15 hod. a odstranění závady uzavřením uzávěru. Ze shora uvedeného je pak zřejmý nesoulad s údajem uvedeným poškozeným jako dobou úniku a časovým vymezením skutku a nelze tak mít za spolehlivě zjištěné poškozeným uvedené množství uniklého plynu. Z žádného dokumentu ani nevyplývá příčina délky úniku plynu do ovzduší (95 minut), když správce plynárenského zařízení byl v místě narušení přítomen již v 10,15 hod. Ze spisu Policie ČR vyplývá, že plyn přestal unikat do ovzduší, až v 11,38 hod. Ze správního spisu vyplývá, že opravu zajišťovala externí společnost – Gasco s.r.o., avšak nebyla doložena ani faktura této společnosti, ani jakým způsobem dospěla tato společnost k celkové částce za opravu ani její složení.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdyby zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu

jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, č. j. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.*“

Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Co se týká škody ve výši 373 358,84 Kč, kterou poškozený uplatnil, vyplývá její výše z vyjádření poškozeného a z jím doložených podkladů. Způsob určení jednotlivých položek a cen za činnost, ze kterých se celková nárokováná škoda skládá, však není dostatečně určitý a spolehlivě zjištěný; v takto předložených podkladech je nepřezkoumatelný. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu uplatněnou poškozeným nepovažuje za spolehlivě zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci správního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýzu způsobu určení výše jednotlivých nákladů, zajištění položkového rozpočtu se soupisem jednotlivých pracovních činností, použitým materiálem a dopravou), což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, kdyby vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu rozhodnutí v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat, v daném ohledu, aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní (civilní) řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně

tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulérní použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 373 358,84 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a odkázal jej na soud.

VIII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha